

**ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

**«Ο ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ
ΚΑΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΚΕΨΗ»**

27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019

**Χαιρετισμός του Γενικού Γραμματέα του
Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος
Βίκτωρα Ισαάκ Ελιέζερ**

Κυρίες και Κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Πριν 81 χρόνια, τη νύκτα της 9^{ης} Νοεμβρίου 1938, ο κόσμος δεν άκουγε, δεν έβλεπε, δεν μάθαινε... Ήταν η «Νύκτα των Κρυστάλλων». Εκείνη τη νύκτα που στη Γερμανία και στην Αυστρία σχεδόν 100 Εβραίοι δολοφονήθηκαν, εκατοντάδες συναγωγές κάηκαν, χιλιάδες εβραϊκά καταστήματα καταστράφηκαν, εβραϊκά νεκροταφεία βεβηλώθηκαν, χιλιάδες συνελήφθησαν και φυλακίστηκαν στα πρώτα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Ήταν η νύκτα που σήμανε την αρχή μιας γενοκτονίας που κατέληξε στο Ολοκαύτωμα, στη Shoah.

Έξη εκατομμύρια Εβραίοι, θανατώθηκαν με την πλέον εξελιγμένη βιομηχανική μέθοδο μαζικής εξόντωσης μόνο και μόνο επειδή γεννήθηκαν Εβραίοι, σε μια εποχή, σε μία χώρα, σε μία ήπειρο όπου υποτίθεται ότι οι Τέχνες, τα Γράμματα και οι Επιστήμες μεσουρανούσαν στην κοινωνία των Εθνών, μετά από ένα σκληρό Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ο Αδόλφος Χίτλερ, δεν ήταν απλά ο επικεφαλής μιας παρέας που κατάφερε να εντάξει τα στερεότυπα στη στρατηγική μιας προπαγάνδας και ρητορικής μίσους εναντίον των Εβραίων. Ήταν μια ολόκληρη κοινωνία, ένας ολόκληρος λαός που επικροτούσε και χειροκροτούσε την υλοποίηση της «Τελικής Λύσης» του «Εβραϊκού προβλήματος». Ήταν οι μελλοντικοί «Θύτες», οι εκτελεστές μιας μαζικής δολοφονίας που όμοιά της δεν είχε γνωρίσει η ανθρωπότητα. Οι Εβραίοι της Ευρώπης ήταν τα «Θύματα» αυτής της ξέφρενης θηριωδίας. Και οι άλλοι; Οι άλλοι λαοί της Ευρώπης; Αυτοί οι άλλοι, ήταν οι «Θεατές»... Αυτοί που ήξεραν αλλά αρνήθηκαν να δεχθούν τους Εβραίους κυνηγημένους πρόσφυγες, αυτοί που ήξεραν αλλά δεν αντέδρασαν, αυτοί που σιώπησαν... Όσοι βοήθησαν, επώνυμοι και ανώνυμοι που διέσωσαν ομοθρήσκους μου, με κίνδυνο της ίδιας της ζωής τους, ήταν απλά ένα στίγμα φωτός σε ένα απέραντο σκοτάδι.

Το Ολοκαύτωμα ήταν το χαμηλότερο σημείο ηθικής κατάπτωσης του κόσμου. Κι όμως, 81 χρόνια μετά, διερωτώμαι αν ο κόσμος διδάχθηκε. Τότε ο κρατικός αντισημιτισμός βρήκε εύφορο έδαφος στην κοινωνία. Σήμερα που ο κρατικός αντισημιτισμός δεν υφίσταται, η μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας στέκεται αλληλέγγυα στους Εβραίους που συνεχίζουν όμως να αποτελούν στόχο ομάδων και μεμονωμένων ατόμων που ταυτίζονται με τον Ναζισμό ή με τον

ακραίο φανατισμό που δαιμονοποιεί και απονομιμοποιεί το δικαίωμα ύπαρξης του κράτους του Ισραήλ. Από το Πίτσμπουργκ μέχρι το Παρίσι και το Χάλε της Γερμανίας, Εβραίοι δολοφονήθηκαν, έτσι απλά, επειδή ήταν Εβραίοι.

Στο διάστημα της τριετίας Σεπτ. 2016 – Αυγ. 2019 καταγράφηκαν στην Ελλάδα, **32 αντισημιτικά περιστατικά βανδαλισμών και γκράφιτι**, εκ των οποίων τα **26** σημειώθηκαν σε εβραϊκούς χώρους (συναγωγές, νεκροταφεία, μνημεία), και τα υπόλοιπα σε άλλους δημόσιους χώρους (στάσεις λεωφορείων, τράπεζες κ.α.). Ένα ξεχωριστό κεφάλαιο του αντισημιτισμού στην Ελλάδα είναι η **ρητορική μίσους** (δημοσιεύματα, γελοιογραφίες, βιβλία, διάδοση στερεοτύπων και συκοφαντιών, δηλώσεις δημοσίων προσώπων).

Στα Μέσα κοινωνικής δικτύωσης η συκοφαντία και το ψέμα κρατούν δεσπόζουσα θέση στη διάδοση του μίσους κατά των Εβραίων.

Στην πρόσφατη ομιλία του ο ηθοποιός Σάσα Μπαρόν Κοέν, είπε χαρακτηριστικά: «Σήμερα οι δημαγωγοί γοητεύουν τα χειρότερα ένστικτά μας. Οι θεωρίες περί συνωμοσίας, που κάποτε είχαν θέση στο περιθώριο έγιναν mainstream, του συρμού. Η εποχή των επιχειρημάτων μοιάζει να τελειώνει και τώρα η γνώση παραμερίζεται και η επιστημονική συναίνεση απορρίπτεται. Η δημοκρατία, η οποία εξαρτάται από τις κοινές αλήθειες, είναι σε ύφεση και η απολυταρχία, η οποία εξαρτάται από τα κοινά ψέματα είναι σε άνοδο. Τα εγκλήματα μίσους αυξάνονται, καθώς και οι δολοφονικές επιθέσεις σε θρησκευτικές και εθνικές μειονότητες», «Οι ψεύτικες ειδήσεις ξεπερνούν τα πραγματικά νέα, επειδή οι μελέτες δείχνουν ότι τα ψέματα εξαπλώνονται γρηγορότερα από την αλήθεια. Και δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι η μεγαλύτερη μηχανή προπαγάνδας στην ιστορία έχει διαδώσει την παλαιότερη θεωρία συνωμοσίας στην ιστορία - το ψέμα ότι οι Εβραίοι είναι κάπως επικίνδυνοι. Όπως το έθεσε ένας τίτλος **άρθρου**, "Σκεφτείτε τι θα μπορούσε να κάνει ο Γκέμπελς με το Facebook"».

Ο αντισημιτισμός απειλεί τον πυρήνα των αξιών μιας δημοκρατικής κοινωνίας. Κι αυτό διότι το μίσος εναντίον των Εβραίων ξεκινά από τους Εβραίους, αλλά δεν σταματάει στους Εβραίους, Γι' αυτό είναι αναγκαίο να τεθεί τέρμα στην ανοχή του μίσους και του ρατσισμού, είτε στρέφεται εναντίον των Εβραίων είτε εναντίον οιασδήποτε μειονότητας που ζει ανάμεσά μας.

Η Παιδεία, λοιπόν είναι ένας ζωτικός παράγων στον αγώνα κατά του μίσους. Γιατί ο κόσμος, η κοινή γνώμη, οι νέοι και οι νέες, πρέπει να μάθουν, πρέπει να διδαχθούν τις οδυνηρές συνέπειες της ανοχής στη μισαλλοδοξία, στον αντισημιτισμό και στο ρατσισμό. Διότι όπως είπε ο Ελι Βίζελ, «Η σιωπή ενθαρρύνει τον βασανιστή, ποτέ τον βασανιζόμενο».

Χαιρετίζουμε και συγχαίρουμε το τμήμα Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το ΕΠΟΦΙ, καθώς και τους οργανωτές αυτού το εξαιρετικού συμποσίου με θέμα τον Αντισημιτισμό, το Ολοκαύτωμα και τη Φιλοσοφική Σκέψη.